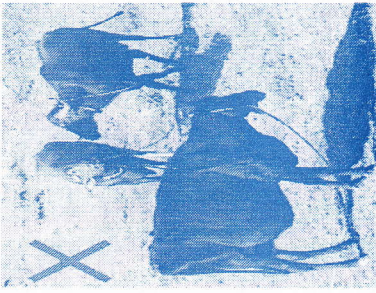
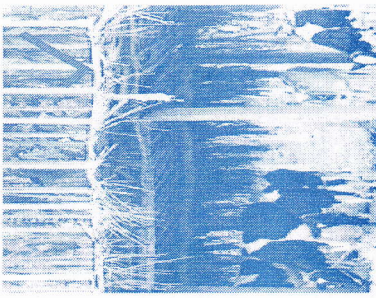

ಪ್ರಸಂಗಿಕ

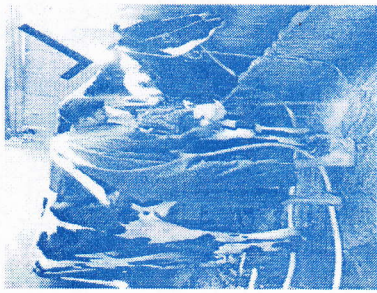
ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೈನು ರಾಸುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

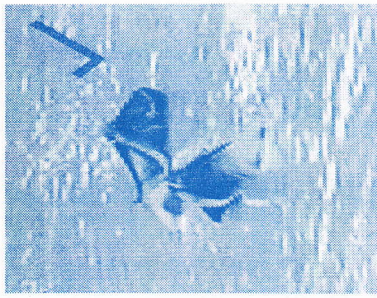
ಜೂನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಸಬೇಡಿ

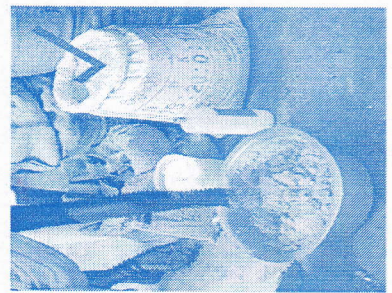
ಮರದ/ಚಿಪ್ಪರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ

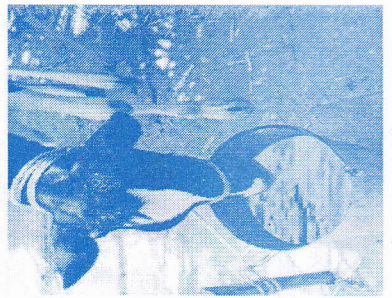
ಶರಪಾದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೈ ತೊಳೆಯಿರಿ

ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಕಚ್ಚಲು ಬಿಡಿ

ಅಧಿಕ ಪೋಷಕಾಂಶಯುಕ್ತ ಆಹಾರ ನೀಡಿ

ಕುಡಿಯಲು ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಒದಗಿಸಿ

4. ಮೇವಿನ ಸೇವನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ
5. ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ
6. ಹಿಂಡಿ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ನೀಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
7. ಹಸುವಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬಿನ ಪ್ರಮಾಣ 3 ರಿಂದ 4 ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
8. ಹಸುಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಗರ್ಭ ಕಟ್ಟುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ

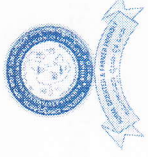
ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದನಗಳ ದೇಹದ ಶಾರೀರಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಏರು ಪೇರು ಉಂಟಾಗಿ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಕುಗ್ಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ತದನಂತರ ರಸವಾಹಕ (ಹಾವೋರ್ನ್)ಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಏರು ಪೇರುಗಳಾಗಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ರಾಸುಗಳು ಬೆದಗೆ ಬರುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಮ್ಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಕಬೆದೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಧರಿಸಿದ ರಾಸುಗಳು ಮತ್ತು ಕರುಗಳ ಪಾಲನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು.

ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳು ಬೇಸಿಗೆ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದರಿಂದ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೈನುರಾಸುಗಳ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಷ್ಟೆಯಲ್ಲದೇ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಿಸಬಹುದು.

ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಹೆ

ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶಕುಮಾರ ರಾಜೋಡ
ಡಾ. ಅನಂತ ರಾವ ದೇಸಾಯಿ
ಡಾ. ಚನ್ನಪ್ಪಗೌಡ ಬಿರಾದಾರ
ಶ್ರೀ. ದತ್ತ ರೆಡ್ಡಿ

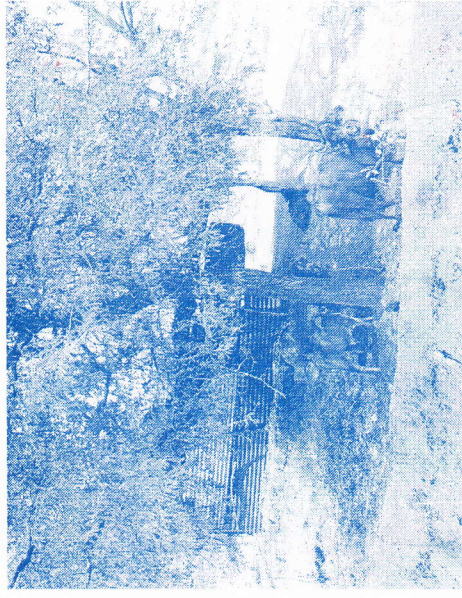
ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೀದರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ, ಪಶು ಹಾಗೂ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೀದರ
ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೀದರ

ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಅನುದಾನಿತ ಸುಜಲಾ-3ರ ಅಡಿ
“ಜಾನುವಾರು ಆಧಾರಿತ ವಿಸ್ತರಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು”

“ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೈನುರಾಸುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ”

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಶೋಧಕರು,

ಕೆಡಬ್ಲ್ಯೂಡಿಪಿ-II (ಸುಜಲಾ-III) ಯೋಜನೆ,

ಬೀದರ ಘಟಕ,

ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ & ಪಶುಸಂಗೋಪನಾ

ವಿಸ್ತರಣಾ ವಿಭಾಗ

ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೀದರ

ದೂರವಾಣಿ : 08482-245084

ಇ-ಮೇಲ್ : vcbsujala@gmail.com

ಓೀಕೆ :

ಬೇಸಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಾಪಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೈನುರಾಸುಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಮ್ಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಂಠಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಕೀಣತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತಬಾಂಧವರು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಸುಗಳ ವಿಶೇಷ ಪಾಲನೆ, ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡದ ಲಕ್ಷಣಗಳು :

- * ಬೆವರಿನ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾಪಮಾನವನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತವೆ.
- * ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಕುಡಿಯುತ್ತವೆ.
- * ಆಹಾರ ಸೇವನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- * ನಾಲಿಗೆ ಹೊರಚಾಚಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ತೇಕುತ್ತವೆ.
- * ನೆರಳಿನಲ್ಲಿರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತವೆ.
- * ಕಡಿಮೆ ಹಾಲು ನೀಡುತ್ತವೆ.
- * ರಾಸುಗಳ ಬೆದೆಯಲ್ಲಿ ಏರು-ಪೇರು ಆಗುವದು.
- * ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಲು ಕೆಲವು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ರಾಸುಗಳು ಆರೋಗ್ಯವಂತವಾಗಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ.

ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆ :

- * ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಎತ್ತರವಾದ ಛಾವಣಿ ಇರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕು.
- * ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ನೇರವಾಗಿ ದನಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಳುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ದನಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಪೂರ್ವ - ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಇರಬೇಕು.
- * ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಛಾವಣಿಯ ಕೆಳ ಭಾಗ ಕಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ಭಾಗ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ್ದಾಗಿರಬೇಕು.
- * ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಿಟಕಿಗಳಿಗೆ ಗೋಣಿ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತಂಪಾದ ನೀರನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು.

- * ಜಾನುವಾರುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಮ್ಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸದಾ ನೀರನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಹತ್ತಿರ ನೀರಿನ ಹೊಂಡವಿದ್ದರೆ ಉತ್ತಮ.
- * ಜಾನುವಾರುಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಗಿಡಮರಗಳು ಇರಬೇಕು.

ಆಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆ:

- * ಕುಡಿಯಲು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ತಂಪಾದ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- * ರಾಸುಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೇಯಲು ಬಿಡಬೇಕು.
- * ದಿನದ ತಂಪು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೇವು, ಹಿಂಡಿ ಕೊಡಬೇಕು.
- * ದನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಸಿರು ಮೇವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.
- * ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ದನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಸಾರಜನಕ ಇರುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- * ಇಂತಹ ಆಹಾರಗಳೆಂದರೆ, ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹೊಟ್ಟು (ಉದಾ: ಶೇಂಗಾ ಹೊಟ್ಟು, ಕಡಲೆ ಹೊಟ್ಟು, ಕುದರೆ ಮಂತೆ ಮೇವು, ಅಲಸಂದೆ ಮೇವು), ಎಣ್ಣೆ ಕಾಳುಗಳ ಹಿಂಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಬೇಳೆ ಕಾಳುಗಳು.
- * ಮುಖ್ಯವಾದ ಜೀವಸತ್ವಗಳನ್ನು (ಉದಾ: ವಿಟಮಿನ್ ಸಿ ಮತ್ತು ಬಿ-ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್) ದನಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- * ಒಣ ಮೇವುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ, ರಾಸುಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ಬದಲು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಯೂರಿಯಾದಿಂದ ಒಣ ಮೇವನ್ನು ಪೌಷ್ಟಿಕರಿಸಿ ರಾಸುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸುವುದರಿಂದ ಸಸಾರಜನಕ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚುವುದು.

ಮೇವಿನ ಹಿತಮಿತ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ವಿಧಾನಗಳು

1. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ಗೋದಲೆ (ದವಣಿ) ಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮೇವು ಹಾಳಾಗುವುದು ತಪ್ಪುವುದಲ್ಲದೇ, ಸಗಣೆ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರದಿಂದ ಮಲೀನಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.
2. ದಪ್ಪ ಕಾಂಡವುಳ್ಳ ಹಾಗೂ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮೇವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜೋಳ, ಆಫ್ರಿಕನ್ ಮಕ್ಕೆಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆಯನ್ನು ಮೇವಿನ ಕತ್ತರಿಗಳಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ತಿನ್ನಲು ಕೊಡಬೇಕು.
3. ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೇವನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಮುಂದೆ ರಾಶಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಮೇವಿನ ಹಿತಮಿತ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
4. ತೊಗರಿ, ಹುರಳ, ಹೆಸರು ಮುಂತಾದ ಸಣ್ಣ ಎಲೆಗಳುಳ್ಳ ಹೊಟ್ಟಿನಂತಹ ಮೇವನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ದೊಡ್ಡದಾದ ಬುಟ್ಟಿ ಇಲ್ಲವೆ ತಿಂಡಿ ತಿನ್ನಿಸುವ ಬಕೆಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ತಿನ್ನಲು ಕೊಡಬೇಕು.
5. ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಮೇವನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಕೊಡುವಾಗ ಮೊದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ನೀಡಿ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.
6. ದಪ್ಪ ಕಾಂಡವುಳ್ಳ ಮೇವನ್ನು ಸೈಲೇಜ್ ಆಗಿ ಹಾಗೂ ಒಣ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಯೂರಿಯಾದಿಂದ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಮೇವಿನ ಸದೃಶಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಯೂರಿಯಾದಿಂದ ಒಣಮೇವಿನ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ :

- ಯೂರಿಯಾದಿಂದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲು ತೆಳು ಕಾಂಡವುಳ್ಳ ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಗೋಧಿ ಹಾಗೂ ಕಬ್ಬಿನ ವಾಡಿ (ಒಣಗಿದ ಹುಲ್ಲು) ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ಯೂರಿಯಾ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಮೇವಿನ ಲಾಭಗಳು

 1. ಮೇವು ಹಾಳಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು
 2. ಹೆಚ್ಚು ಜೀರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ
 3. ಸಸಾರಜನಕದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ